

Fagnettverk for KRLE/RE-faget

Første samling 14. oktober 2019

v/ Ole K. Kjørven

Plan for dagen

- Erfaringsdeling om forarbeidet – ca. 15-20 min
- Faglig økt – ca. 45 min

Pause

- Samskaping i gruppe – ca. 45 min

Pause

- Oppsummering, intro om mellomarbeid og kort evaluering

Forarbeidet

1. Hva mener jeg som lærer om at alle skolens fag har fått et bestemt sett med kjerneelementer?
2. Det kan argumenteres for at all KRLE/RE-undervisning er preget av et sett med kjerneelementer, da forstått som hva den enkelte lærer mener elevene må lære.
  - a. På bakgrunn av min egen KRLE/RE-undervisning, hvordan vil jeg formulere mine egne kjerneelementer?
  - b. Hvordan relaterer mine egne kjerneelementer seg til de nye kjerneelementene i faget?
3. Dette er ett av kjerneelementene i KRLE/RE-faget: «utforsking av eksistensielle spørsmål og svar». Hva er mine erfaringer med dette?

Kjerneelementene i KRLE/RE

Kjerneelementene står i en større sammenheng

1.3 Kritisk tenkning og etisk bevissthet

Skolen skal bidra til at elevene blir nysgjerrige og stiller spørsmål, utvikler vitenskapelig og kritisk tenkning og handler med etisk bevissthet.

Kjerneelement i KRLE/RE-faget

Etisk refleksjon: Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. Filosofiske tenkemåter gir elevene redskaper til å analysere argumentasjon og påstander.

Kjerneelementene i KRLE/RE

Kjerneelementene står i en større sammenheng

1.1 Menneskeverdet

Skolen skal sørge for at menneskeverdet og de verdiene som støtter opp om det, legges til grunn for opplæring og hele virksomheten.

Kjerneelement i KRLE/RE-faget

Kjennskap til religioner og livssyn: ... Elevene skal ... få innsikt i hvordan religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv...

Etisk refleksjon: Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. ...

Kjerneelementene i KRLE/RE

Kjerneelementene står i en større sammenheng

1.2 Identitet og kulturelt mangfold

Skolen skal gi elevene historisk og kulturell innsikt og forankring, og bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap.

Kjerneelementer i KRLE/RE-faget

Kjennskap til religioner og livssyn: Faget skal gi kunnskap om og forståelse for religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Elevene skal også få innsikt i hvordan religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv...

Utforske eksistensielle spørsmål og svar: ... handler om ulike måter mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsbilde gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi.

Kunne ta andres perspektiv: ... Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse....

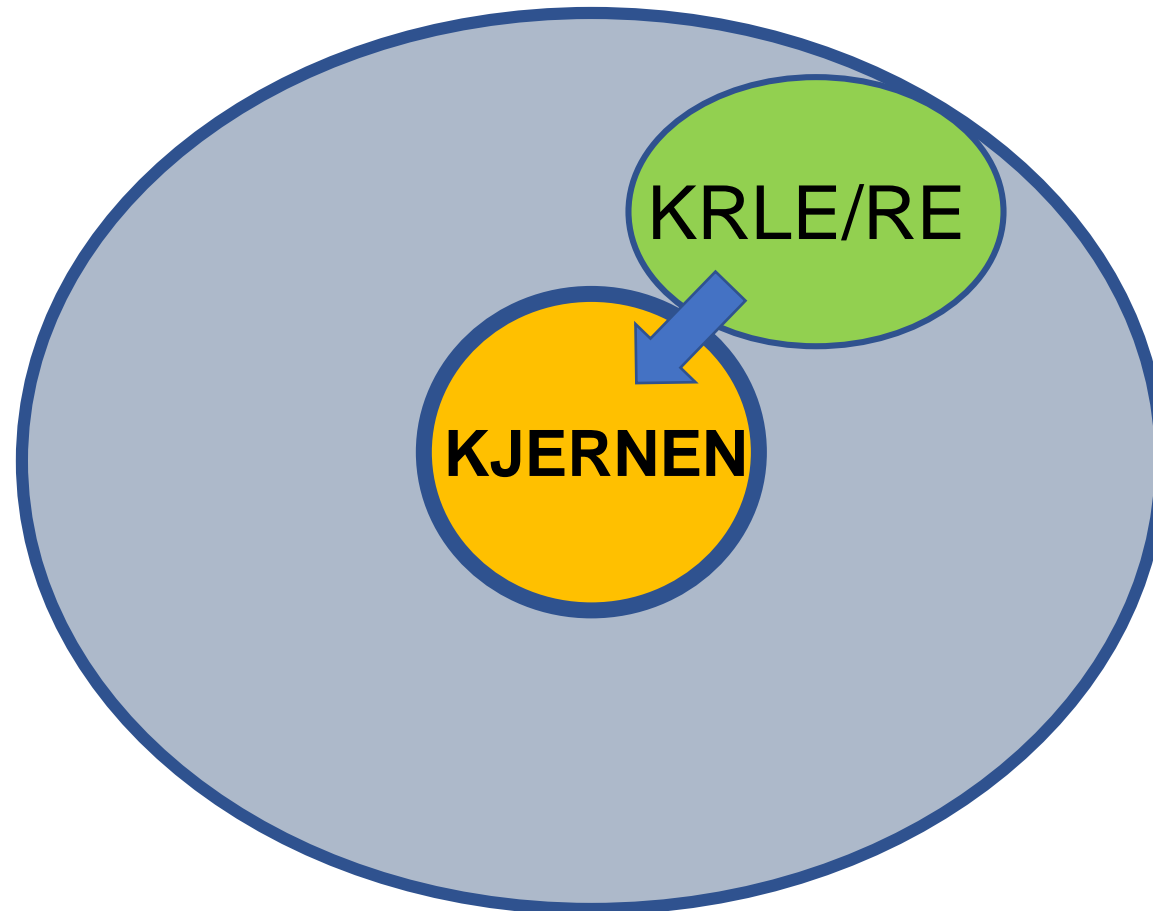
Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder: ...vesentlig for å forstå og håndtere mangfold.

Mangfoldskompetanse

En flerkulturell barnehage og skole kjennetegnes av et personale som ser på det kulturelle og språklige mangfoldet som normaltilstanden, og som anvender dette mangfoldet som en ressurs (KD, 2007, *Likeverdige opplæring i praksis!*, s. 9).

SKOLE

MATTE

- utforskning og problemløsing
- modellering og anvendelser
- resonnering og argumentasjon
- representasjon og kommunikasjon
- abstraksjon og generalisering
- matematiske kunnskapsområder

MUSIKK

- musikkutøvelse
- lage musikk
- musikkopplevelse
- kulturforståelse

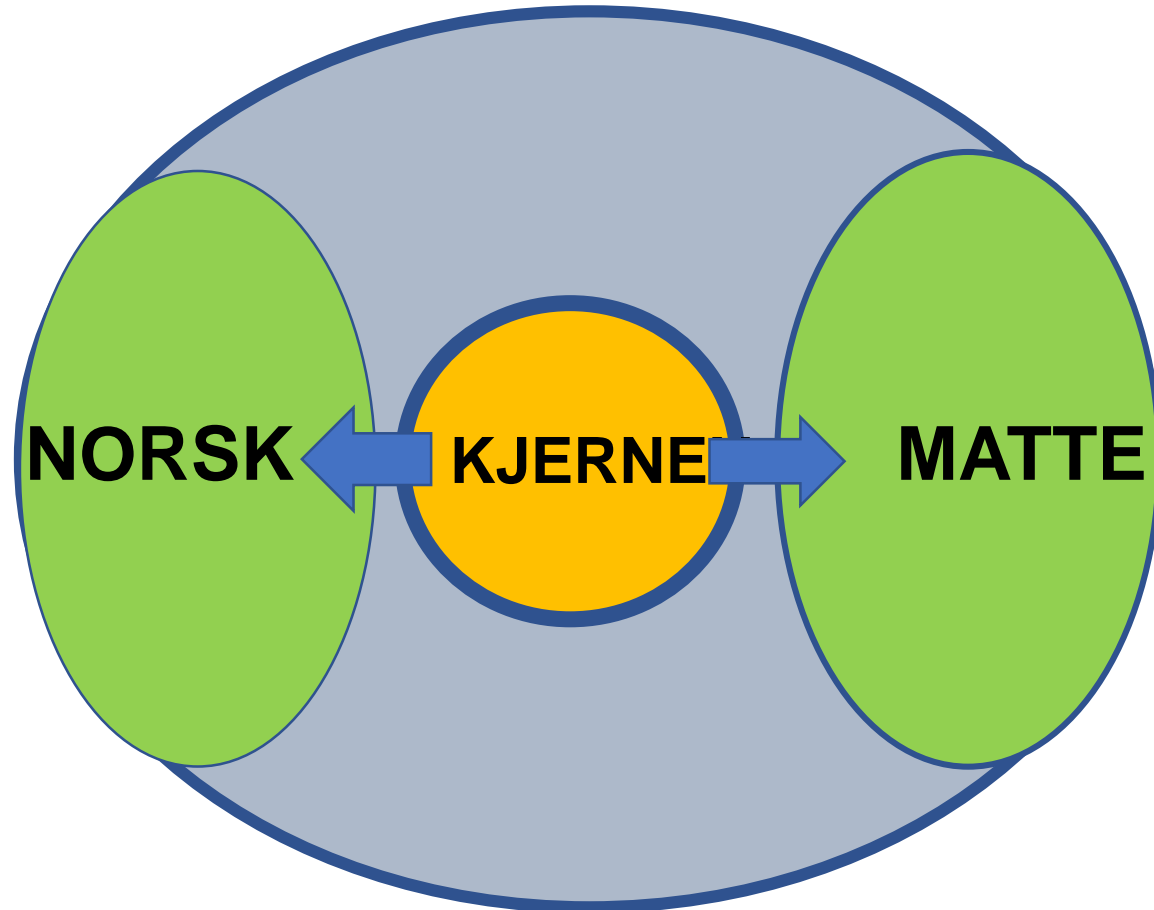
SAMFUNNSFAG

- undring og utforskning
- kildekritisk bevissthet
- perspektivmangfold og samfunnskritisk tenkning
- sammenhenger og samfunnsforming
- demokrati og medborgerskap
- bærekraftig utvikling
- identitetsutvikling og fellesskap

NORSK

- Tekst i kontekst
- kritisk tilnærming til tekst
- muntlig kommunikasjon
- skriftlig tekstsaking
- språket som system og mulighet
- språklig mangfold

SKOLE

Kjerneelement – gammelt og nytt

Kjennskap til religioner og livssyn: Faget skal gi kunnskap om og forståelse for kristendom og andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og tradisjonsnivå. Elevene skal også få innsikt i hvordan kristendom og andre religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv. Elevene skal bli kjent med mangfoldet av religioner og livssyn, og de ulike tradisjonenes indre mangfold. Faget skal gi grunnlag for refleksjon over majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiver i Norge.

Kjerneelementene i sammenheng

Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar: Faget handler om ulike måter mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsbilde gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi. Faget skal gi rom for refleksjon, filosofisk samtale og undring ved å utforske eksistensielle spørsmål. Elevene skal også kunne forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.

Kunne ta andres perspektiv: Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at elevene utvikler interesse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn...

Etisk refleksjon: ...

Islam

Ramadan

Trosbekendelsen

Valfart

Bøn

Almisse

Samskaping i gruppe

Hovedpoeng: Kjerneelementer (+ overordnet del) som utgangspunkt for planlegging av undervisning

1. Bli enige om ett viktig tema som dere jobber med på trinnet. Finn frem til et tema som berøres flere ganger på deres hovedtrinn.
2. Finn frem til 1-2 oppgaver som elevene skal jobbe med på slutten av hovedtrinnet.
3. Finn frem til oppgaver som elevene skal jobbe med hvert år og som reflekterer en læringsutvikling/progresjon frem mot den siste oppgaven (pkt 2).

Første mellomarbeid

- A. Ta utgangspunkt i noen av dine egne planer og opplegg for perioden oktober til desember. Hva harmonerer godt med fagets nye relevans og kjerneelementer? Hvorfor? Hva bør/kan du endre slik at planene/oppleggene harmonerer enda bedre med fagets nye relevans/kjerneelementene? Hvordan? Prøv ut endringene og skaff deg erfaringer. Finn ut hva elevene tenker er det viktigste i faget. På januarsamlingen skal hver enkelt deltaker presentere sine erfaringer fra utprøvingen (i grupper). Elevenes tanker om hva som er det viktigste i faget må være en del av presentasjonen.
- B. Presenter ditt fags nye kjerneelementer i profesjonsfellesskapet på skolen din (både innenfor og mellom fag) og eksemplifiser med erfaringene du har fra oppgave A. Skoleledelsen organiserer denne delingen på en hensiktsmessig måte for best mulig læring på tvers i profesjonsfellesskapet (minst én gang, gjerne to)
- C. Undersøk den endelige læreplanen for faget ditt slik den ble vedtatt i november 2019 (kommer på udir.no). Hva er du mest fornøyd med i de nye læreplanene? Hva overrasket deg mest? Hva tror du tolkes mest ulikt av ulike lærere og skoler?